

№ 26 (22955)

2024-рэ илъэс БЭРЭСКЭЖЪЫЙ

МЭЗАЕМ и 14

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU
тихъытыу нэкlубгъохэр



Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ТигугъапІэхэр

КЪЫГЪЭШЪЫПКЪЭЖЬЭУ

«Адыгэ макьэм» ипроектыкіэмэ ащыщ адыгабзэм фэщэгьэ ныбжыкіэхэр кьыхэгьэщыгьэнхэр, ахэр льэпкь гьэзетым ныбджэгьушіу фэшіыгьэнхэр, журналистикэм апэрэ льэбэкьухэр щашіынымкіэ іэпыіэгьушіу афэхьугьэныр.

Ащ фэдэу редактор шъхьаlэу Мэщліэкъо Саидэ редакцием ижурналистхэр игъусэхэу Теуцожь ыкіи Тэхъутэмыкъое районхэм ащыіагъэх, Пэнэжьыкъое ыкіи Щынджые гурыт еджапіэхэм якіэлэеджакіохэм зэіукіэгъухэр адыря-Іагъэх. Ахэм япэгъокіэу «Адыгэ макъэм» апэрэ лъэбэкъу къыфэзыдзыгъэхэр Щынджые гурыт еджапіэу N 24-м икіэлэеджакіохэу Талъэкъо Дамиррэ Къушъэкъо Альбинэрэ.

КІэлэеджэкІо нэутхэу Талъэкъо Дамир Щынджые гурыт еджапІэм щыкІогъэ зэlукlэгъум тынаlэ щытетыдзагъ. Чылэм къыдэкІыгъэ журналист цІэрыІохэр ашІэхэмэ редактор шъхьаІэр зыкІэупчІэм, Дамир ыІэ къыІэти, ЕмтІылъ Нурбый ыцІэ къыриІуагъ. Ар тигуапэ хъугъэ ыкІи нэшІукІэ тызэригьэплъыгь. Лъэпкъ гъэзетыр къызэрэдэкІырэм нэІуасэ зыфэтэшІыхэ нэужым, ежь кІэлэеджакІохэми гущы Іэгъу тафэхъугъ. Мыщ дэжьыми **Талъэкъо Дамир** къахэщыгъ, адыгабзэкІэ зэригъэшІэгъэ езбырым къеджагъ. КъыІорэр ІупшІыкІэу, ыгу къыдеlэу, ишъыпкъэу зыкъыдишlызэ къэгъэлъэгъон псау къышІыгъ. КІэлэ къопціэ гуахь ціыкіур итеплъэкіи, иіокІэ-шІыкІэхэмкІи тиІофшІэгьугьэу ЕмтІыль Нурбый фэдгъэдагъ. Охътабэ темышІэч Дамир иапэрэ тхыгъэ гъэзетым къыфигъэхьыгъ. Ар зэрэщытэу къыхэтэутыжьы. ТапэкІэ «Адыгэ макъэм» щылэжьэщт журналист ныбжьыкІэхэм ащыщ хъунэу етэlуаліэ:

«Сэ сцІэр Дамир, Талъэкъомэ сащыщ, илъэс 13 сыныбжь. Сятэу Талъэкъо Зауркъан Инвер ыкъор Афган заом хэлэжьагъ. Сянэ Талъэкъо Свет Мосэ ыпхъу. Сшынахьыжъэу Тимуррэ сшыпхъунахьыжъэу Фатимэрэ сиІэх. Тэхъутэмыкъое районым ит къуаджэу Щынджые сыкъыщыхъугъ. Сичылэ ныбжь ин



зи і э псэуп і эмэ ащыщ. Ар къэзгъэдэхагъэмэ ащыщэу сэлъытэ сятэшэу Талъэкъо Пщышъэукъан Инвер ыкъор. «Къуаджэм иц і ыф гъэш і уагъ» зыфи і орэ щытхъуцІэр ащ къылэжьыгъ. Сэ ар сищысэтехыпІ.

щысэтехыт.

Щынджые гурыт еджап!эм ия 7-рэ класс сис. Сыкъызщытхъужьынэу си-

Мы илъэсым апэрэу

Кавказ биосфернэ заповедникым мы илъэсымкlэ апэрэу домбайхэр кънщалънтагъэх.

Авиацием иамалхэмкіэ ышъхьагъкіэ къызяплъыхэм, алъэгъугъэр домбай 300-м кіахьэ, ау ар пэшіорыгъэшъпчъагъ. Нахь тэрэзэу къызаіожьыщтыр тырахыгъэ сурэтхэр шіэныгъэ іофышіэхэм заушэтыжьыкіэ ары.

Псэушъхьэхэм кІымафэр зыщырахырэ чІыпІэхэм шІэныгъэлэжьхэр джыри кющтых зэрагьэшэнэу хъухэм, бзыхэм, илъэс джыри зымыныбжьыхэм, илъэситІукІэ узэкІэІэбэжьмэ къэхъугъэхэм япчъагъэ. ЗэкІэмкІи заповедникым домбаеу 1200-рэ фэдиз къыщалъытэ, ау кІымэфэ къэплъыхьанхэм ялъэхъан къыдыхалъытагъэхэр нахь ос макІэ зытель бгышъхьэхэм къатрагъотагъэхэр арых. КІымафэр щырахынэу домбайхэм къыхахыхэрэр жьыбгъэр нахьыбэу къызщепщэрэ шъофылъэхэу осыр зыщытырифыхэрэр ыкІи чІыгур къызщигъэлъагъоу ашхыщтыр къызщытырагъуатэхэрэр арых. Кавказ заповедникым ишІэныгъэлэжьхэм къызэраюрэмкіэ, домбайхэм осэу

(Икіэух я 2-рэ нэкіуб. ит).

кІасэп, ау дэгъоу седжэ. Сиеджэни къыщымык І эу спортым сыпылъ. СпортымкІэ зэнэкъокъухэм хагъэунэфыкІырэ чыпіэхэр къащысэхьых. Еджапіэм, районым, республикэм ащызэхащэрэ зэнэкъокъухэм сахэлажьэ. Ау анахь сызфэщагъэр адыгабзэм изэгъэшІэн. СэшІэ адыгабзэр зэбгъэшІэныр зэрэкъиныр. Синыдэлъфыбзэ шІу сэзгъэлъэгъурэмэ ащыщ сик Іэлэегъаджэу Мэзыужьэкъо Шамхъан Даутэ ыпхъур. Сыбзэ сик Іас, сш Іодах, сэгъэлъап Іэ. Сыадыг зыюрэм ыбзэ идэхагъэ ышюн, рыгущыюн фае. Непэ адыгабзэкІэ гущыІэрэр нахы макІэ мэхъу. Зыгъэпсэфыгъо уахътэ си і зыхъук і задыгэ тхак і омэ ятхылъмэ сяджэ. «Адыгабзэр зэтэгъашІэ» зыфи-Іорэ зэнэкъокъум апэрэ чІыпІэр къыщысхьыгъ.

Тэ непэ анахь юфэу тызпыльын фаер тиныдэльфыбзэ зэрэтымгьэкюдыщтыр ары. Сэщ фэдэу адыгабзэр зэзгьаш эу гурыт еджап эмэ ач эсхэр ащ икъзухьумэн пыльынхэ фае. Ар тэ тынап!»

Талъэкъо Дамир фэдэу къытфэтхагъ Щынджые гурыт еджапіэм ия 10-рэ класс икіэлэеджакіоу **Къушъэкъо Альбинэ.** Ар еджапіэм щызэхэщэгъэ волонтер купым хэт, Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафмэ ахэлажьэ. Ащ фэгъэхьыгъ иапэрэ тхыгъэу «Адыгэ макъэм» къыгъэхьыгъэри:

(ИкІэух я 4-рэ нэкіуб. ит).

Мэзаем и 14, 2024-рэ ильэс «Адыгэмакь»

Ректорым ихэдзынхэр щы Іэщт







Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым иректор ихэдзынхэм афэгъэхьыгъэ конференцие мэзаем и 19-м зэхащэщт.

Блыпэм къыщегъэжьагъэу мы апшъэрэ еджапІэм иструктурнэ подразделениехэм яюфшіэкіо купмэ зэlукlэхэр зэхащэх, конференцием хэлэжьэщтхэр агъэнафэх.

Шъугу къэдгъэкІыжьын, 2023рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 26-м УФ-м шІэныгъэмкІэ ыкІи апшъэрэ гъэсэныгъэмкІэ и Министерствэ ыгъэнэфэгъэ графикымкІэ ректорым ихэдзынхэм афэгъэхьыгьэ Іофтхьабзэхэр аублагьэх. Ректор хъунымкІэ кандидатхэр мэзаем и 6-м УФ-м шІэныгъэмкіэ ыкіи апшъэрэ гъэсэныгъэмкІэ и Министерствэ иаттестационнэ комиссие пхырыкІыгьэх ыкІи хэдзынхэм ахэлэжьэнхэ фитыныгъэ къаратыгъ. Ахэр: Къуижъ Саида — МКъТУ-м иректор, экономикэ шІэныгьэхэмкІэ доктор, Шъхьэлэхьо Анзаур — апшъэрэ еджапІэм

итехнологическэ факультет идекан, техническэ шІэныгъэхэмкІэ доктор, Наталья Чудесовар — университетым иеджэпІэ-методическэ гьэІорышІапІэ ипащ, экономикэ шІэныгъэхэмкІэ кандидат.

Шэныгъэлэжьхэм ясовет мы къэбарыр къыщиІуагъ Мыекъопэ къэралыгьо технологическэ университетым иректор ихэдзынхэм фэгъэзэгъэ комиссием итхьаматэу Татьяна Овсянниковам. Джащ фэдэу структурнэ подразделение пэпчъ ліыкіо пчъагъэу конференцием къыгъэкІощтыр щагъэнэфагъ ыкІи мэзаем и 19-м хэдзынхэр зэхащэнхэу зэдаштагъ. Ащ фэгъэхьыгъэ игъэкІотыгъэ къэбар МКъТУ-м исайт нэкІубгъоу «Выборы ректора» зыфијорэм ит.

Апшъэрэ еджапІэр къызызэ-Іуахыгъэр илъэс 30 зэрэхъугъэм фэгъэхыгъэу гъэхъэгъэшІухэр зышІыгъэхэм щытхъу ыкІи рэзэныгьэ тхыльхэр аратыжьыгъэх.

> Мыекъопэ къэралыгьо технологическэ университетым ипресс-къулыкъу

ШъунаІэ тешъудз!

Адыгэ Республикэм шыпсэоу лъытэныгъэ зыфэтшІыхэрэр!

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэр Байкало-Амурскэ гъогушхом, ащ иинфраструктурэ яшІын, ягъэкІэжьын зягъэушъомбгъугъэным ыкІи яІыгъын зиІахь хэзылъхьагъэу республикэм щыпсэухэрэм алъэхъу. Шъо шъухэлэжьагьэмэ е шъуиІахьылхэм, шъуинэІуасэхэм ащыщ БАМ-м щы агъэмэ, Парламентым иинтернет нэкlубгъо шlыкlэ гъэнэфагьэу итым къишъутхэн шъулъэкІыщт. Мары электроннэ адресыр: gshra.ru. Мы телефон номерхэмкІэ шъукъытеоми хъущт: 8(8772) 52-17-57, 52-46-76.

Уплъэк Іунхэр макІох

Адыгеим ит гъэсэныгъэ учреждениехэм ащыщ икІашьо изы Іахь къызэрефэхыгъэм къыхэкІэу УФ-м и Следственнэ комитет АдыгеимкІэ иследственнэ ГъэІорышІапІэ уплъэкІунхэр зэхищагъэх.

Гъэlорышlапlэм ипащэ иlэнатІэ зыгъэцэкІэрэ В. Лариным Тэхъутэмыкъое межрайон следственнэ отделым пшъэрылъ зэрэфишІыгъэм тетэу поселкэу Инэм дэт гурыт еджапІэу N 25-м икласс горэм икІашъо изы Іахь къызэрефэхыгъэмкІэ уплъэкІунхэр рагъэкіокіых.

КІашъом изы Іахь къызефэхым, зы кІэлэцІыкІу шъобжхэр тещагьэ хъугьэ, а чІыпІэм ащ медицинэ ІэпыІэгъу рагъэгъотыгъ

УплъэкІунхэм къакІэлъыкІоу мы хъугъэ-шІагъэм лъапсэ фэхъугъэр агъэунэфыщт, джащ фэдэу егъэджэнхэр щынэгъончъэу зэхэщэгьэнхэмкІэ гьэсэныгъэ учреждением ипащэхэм язекІуакІэ уасэ фашІыщт.

Урысыем и Следственнэ комитет иследственнэ ГъэюрышІапІэу Адыгэ Республикэм щыюм

Мы илъэсым апэрэу

(ИкІэух).



сантиметрэ 45-м нэс тыратхъун альэкІы ашхыштым льыхъухэзэ. Ом изытет дэеу, осым икуугъэ ащ нахьыбэ зыхъукІэ, нэмыкІ къушъхьэлъэ чІыпІэхэм алъыхъунхэ фае мэхъу е чъыг къутамэхэр ашхых. Домбай шъхьарытІупщыхэм алъыплъэныр бэп зыфызэшІокІырэр. Ау шІоигъоныгъэ зиІэ пстэуми ахэр щалъэгъунхэ алъэкІыщт заповедникым ичІынальэу Гъозэрыпльэ щыгъэпсыгъэм.

«Псэ зыпыт чІыопсым иму-





зееу ошъо зэlухыгъэм чlэтэу ар плъытэн плъэк Іыщт, хьакІэхэмрэ зекІохэмрэ бэу къырещаліэх. Ащ щаіыгь тынаіэ зытетэу домбаеу Муникэ. Кавказ заповедникым тыдэлэжьэным, псэушъхьэ зэфэшъхьафхэм, домбайхэри ахэтэу, якъызэтегъэнэн тынаІэ лъэшэу тетэгъэты. Экологие юфтхьэбзэ ык и шІушІэ программэ зэфэшъхьаф-

Адыгеим икъэгъэлъэгъуап Іэу Дунэе форумэу «Урысыер» зыфи юрэм щызэ ухыгъэми ыгупчэ шъыпкъэ ит ык Іи ащ къекІолІэрэ пстэуми анаІэ зытрарегъадзэ», — къащитхыгъ исоциальнэ нэкlубгъохэм Адыгеим и Ліышъхьэу Къумпіыл Мурат.

Сурэтхэр: Кавказ къэралыгьо чІыопс биосфернэ заповедникэу хэм тахэлажьэ. Кавказ домбаир - Шапошниковым ыціэ зыхьырэр

Гъогу Іахьыр агъэцэкІэжьыщт

Шапсыгьэ псыІыгьыпІэм идамбэ рыкІорэ гьогу Іахьым игьэцэкІэжьын аублэщт.

Ащ къыхэкІэу гъэтхапэм и 11-м къыщегъэжьагъэу 2025-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 25-м нэс метрэ 600 зикІыхьэгъэ автомобиль гъогур зэфэшІыгъэщт. Ау ар къэзыухьэрэ лъэныкъуитІу

– Рахъvхьагъэм къыдыхэльытагьэхэу псэольэш! ІофшІэнхэр рекІокІыщтых, псыр езыдзыхырэ псэуалъэм игъэк Іэжьын ар ия 2-рэ Іахь. Шъыпкъэр пющтмэ, гъогу Іахьыр бэшІагьэу гьэкІэжьыным фэныкъуагъ. Арышъ, джырэкІэ анахь шъхьаІэр щынэгьончьэу гьэцэк Іэжьынхэр рекіокіынхэр ары, тыщигъэгъозагъ «Адыгеямелиоводхозым» икъутамэу Тэхъутэмыкъое районым щыіэм ипащэ игуадзэу Владимир Грищенкэм.

Дамбэм пхырыкІырэ гьогу -еньахем еІзмехфыІр мыскан шхо иІ. Къуаджэхэу Афыпсыпэ, Пэнэхэс, Псэйтыку ыкІи Хьащтыку ащ зэрепхых.

АНЦОКЪО Ирин.



ЦІыфхэр рагьэблэгьагьэх

Блэкlыгъэ тхьамафэм, мэзаем и 5-м къыщыублагъэу и 9-м нэс, партиеу «Единэ Россием» ишъолъыр ыкlи чlыпlэ общественнэ приемнэхэм цlыфхэр ащырагъэблэгъагъэх.



Ащ депутатхэр, сенаторхэр, министерствэ ыкlи къулыкъу зэфэшъхьафхэм ялlыкloхэр хэлэжьагъэх.

Цыфэу къякіоліагьэхэм социальнэ лъэныкъомкіз гумэкіыгъо зэфэшъхьафыбэ къарахьыліагъ. Ахэр ізээгъу уцхэм ыкіи нэмыкізу медицинэм ылъэныкъокіз ящыкіагъэхэм, радиацием иягъэ зэригъэкіыгъэхэм фэгъэкіотэнэу яізхэм, псауныгъэм изэтегъэуцожьынкіз ізпыізгъум афэгъэхыгъагъэх.

Джащ фэдэу урамхэм, фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ящагухэм язэтегъэпсыхьан, гъогухэм ягъэцэкіэжьын, псэольэшіын іофшіэнхэм къапыкіыгъэ пыдзафэхэм ядэщын, урамхэм ягьэнэфын альэныкъокіэ гумэкіыгъо зи-

Іэхэри къахэкІыгъэх.

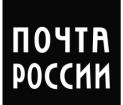
Гъогухэм язытет нахьышіу шіыгъэным, машэхэр гъэсэигъэнхэм,
грейдеркіэ зэщиз шіыгъэнхэм къыкіэлъэіухэрэри депутатхэм къяоліагъэх. Гущыіэм пае, шъолъыр Парламентым и
Тхьаматэу Владимир Нарожнэм зыщыригъэблэгъагъэхэм мэшіоку гъогум
лъэсрыкіохэм апае зэпырыкіыпіэ зэримыіэм,
лъэсрыкіо гъогухэм ягъэ-

цэкІэжьын япхыгъэ Іофыгьохэр къырахьылІагьэх.

ЦІыфхэм Іофыгъоу зигугъу къашІыгъэхэм къапкъырыкІхэзэ, охътабэ темышіэзэ зэшіохыгъэн фаехэр агъэнэфагъэх. ХэдзакІохэм ягумэкІыгьохэм анахьыбэр дэгъэзыжьыгъэ хъугъэ, упчlабэхэм яджэуапхэр аратыжьыгъэх, ахъщэ Іэпы-Іэгъу зыфагъэкІуагъи къахэкІыгъ. Мы уахътэм зэшІохыгъэ мыхъугъэхэми депутатхэри ауж итых, яджэуапхэр охътабэ тырамыгъашІэу алъагъэІэсыштых.

ХЪУТ Нэфсэт.

МэфэкІ мафэхэм почтэхэм Іоф зэрашІэщт шІыкІэр





Федеральнэ почтэ зэпхыныгьэм Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ макъэ къегъэІу мэфэкІ мафэхэм — 2024-рэ илъэсым мэзаем и 22-м, и 23-м, гъэмхапэм и 7-м, и 8-м Адыгэ Республикэм ипочтэхэм Іоф зэрашІэщт шІыкІэмкІэ:

- 2024-рэ илъэсым мэзаем и 22-мрэ гъэтхапэм и 7-мрэ почтэхэмк юф-ш юф-ш мэфэщтых, юфш мэныр зы сыхьат-к мэ нахьыжьэу аухыщт;
- 2024-рэ илъэсым мэзаем и 23-мрэ гъэтхапэм и 8-мрэ почтэхэмкІэ зыгъэпсэфыгъо мэфэкІ мэфэщтых.

Аухэсыгъэ графикым диштэу пенсиехэр alэкlaгъэхьащт:

— 2024-рэ илъэсым гъэтхапэм и 7-м — 2024-рэ илъэсым гъэтхапэм и 7-мрэ и 8-мрэ апае пенсиер къаратыщт.

Мэфэк Імафэхэм почтэхэм Іоф зэраш Іэщт ш Іык Іэр якъэбарльыгъэ Іэс пхъэмбгъухэм арыжъугъотэщт.

Федеральнэ почтэ зэпхыныгъэм Адыгэ Республикэмкіэ и Гъэlорышіапі

ЗэзэгъыныгъэкІэ къулыкъу

Хэушъхьафыкlыгъэ дзэ операцием хэлажьэхэрэм ащыщыбэхэм зэзэгъыныгъэкlэ къулыкъур къыхахыгъ. Дзэкъулыкъушlэхэм ыкlи ахэм яунагъохэм къэралыгъор lэпыlэгъу афэхъузэ, ахъщэ тын зэфэшъхьафхэр афигъэнэфагъ.

УФ-м зыкъзухъумэжынымкіэ и Министерствэ зэзэгъыныгъэкіэ къулыкъур щихьынэу кіатхэхэрэм зэтыгъо ахъщэ тынэу Адыгеим щаратырэм зэхъокіыныгъэ фашіыгъ. Хэушъхьафыкіыгъэ дзэ операцием хэлажьэхэрэм сомэ мин 300, зэзэгъыныгъэм кіэтхагъэхэу резервнэ полкхэм къулыкъур ащызымыхьыщтхэм сомэмин 200 аратыщт.

Зэтыгьо ахъщэ тыныр къыуатыным фэш Адыгэ Республикэм идзэ комиссариатхэм яучет ухэтын ыкlи УФ-м зыкъэухъумэжынымкlэ и Министерствэ зэзэгъыныгъэм удыкlэтхэн фае.

ЫпшъэкІэ зигугъу къэт-

шІыгъэхэм анэмыкіэу, хэушъхьафыкіыгъэ дзэ операцием хэлажьэхэрэм апае къалэу Мыекъуапэ идзэ комиссариат Іэпыіэгъукіэ ареты.

УФ-м зыкъэухъумэжьынымкlэ и Министерствэ ипэрыт дзэ частьхэм къулыкъур ащызыхьынэу зэзэгъыныгъэм кlатхэрэм зэолl шъуашэхэр къырищэфынхэу зэтыгъоу сомэ мин 50 ритыщт. Ащ епхыгъэ унашъом 2024-рэ илъэсым мэзаем и 1-м къыщегъэжьагъэу кlyaчlэ иlэ хъугъэ.

Лъзіу тхылъзу къатырэм тетзу ахъщэ тыныр Мыекъопэ къзлэ администрацием афетіупщы. Зэтыгъо ахъщэ Ізпыіэгъур

къаратынымкіэ тхылъхэр зэрахьыліэщтыр социальнэ программэхэмкіэ муниципальнэ отделыр ары (къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 374-A).

Зэрэхъурэмкіэ, хэушъхьафыкіыгъ дзэ частьхэм къулыкъу ащихьынэу зэзэгъыныгъ кіатхэрэ дзэкъулыкъушіэм зэтыгъоу сомэ мин 600 фэдиз ыкіи зэолі шъуашэхэр къызэрищэфын ылъэкіыщт сомэмин 50 къыратыщт.

Зэзэгъыныгъэм кlатхэ ыкlи игъэкlотыгъэ къэбар зэзыгъашlэ зышlоигъохэр къалэу Мыекъуапэ идзэ комиссариат зыфагъэзэн алъэкlыщт: ур. Комсомольскэр, 217, телефоныр: 8(8772) 52-11-27.

Сурэттехыным идесэхэр

Педагогикэ шІэныгьэхэмкІэ кандидатэу, доцентэу, Мыекьопэ фотоклубэу «Лэгьонакьэ» хэтэу Еутых Саидэ икьэгьэльэгьонэу «Очарование странствий» зыфиГорэр АР-м исурэт кьэгьэльэгьуапІэ мэзаем и 12-м щегьэжьагьэу щэкІо.



Ащ дакіоу сурэттехым иегъэджэн Іофтхьабзэу «Законы композиции в художественной фотографии» зыфиіорэр гъэшіэгьонэу ыгъэпсыгъ. Сурэтхэр зэрэтырихыхэрэм, темэр ыкіи сурэтым гупшысэу ахилъхьащтыр къызэрэхихырэр, нэмыкіхэм ар къатегущыіагъ.

Тыкъэзыуцухьэрэ дунаим еплъыкізу фыуиізр сурэтымкіз къэбгъэлъэгъоным фэші пэшіорыгъэшъзу зыбгъэхьазырыным, тарихъыр зэбгъэшізным ямэхьанэ къыриіотыкіыгъ.

— Непэрэ егъэджэным фэдэ десэхэр Къэрэщэе-Щэрджэс Республикэм щызэхэтщагъэх. Сурэттех ныбжьыкіэ 15-мэ яюфшіэгъэ анахь дэгъухэр къыхэтэгъэщых, шіухьафтынхэр ятэты. Мы сэнэхьатым фэлэжьэщт ныбжьыкіэхэм десэр ашюгъэшіэгъон, — elo Еутых Саидэ.

Адыгеим иеджэпіз зэфэшъхьафхэм къарыкіыгьэ сурэттеххэр ізпэіасэм гущыізгъу зэрэфэхьугъэхэм ыгъэрэзагъэх. Ахэм афызэхащэгъэ зэнэкъокъум текіоныгъэр

къыщыдэзыхыгъэхэм ащыщых Иван Масленниковыр, Анастасия Чудановар ыкіи Делэкъо Ларисэ. Узыгъэгъозэрэ сурэттехым нахьыбэрэ уіукіэ зэрэпшіоигъор зэхахьэм къекіоліагъэхэм хагъэунэфыкіыгъ.

Еутых Саидэ июфшагьэхэм якъэгъэлъэгъон мэзаем и 18-м нэс зэlу-хыгъэщт. Искусствэр зышюгъэшlэгъонхэр сурэтхэм яплъынхэу зэхэщакюхэм рагъэблагъэх.

ЛЪЭПШЪЫКЪО Фатим.

ТигугъапІэхэр къыгъэшъыпкъэжьэу

(ИкІэух).

«Сэрк Іэ волонтерым мэхьанэшхо иІ, ар гущыІэ къодыеу щытэп, гукІэгъуныгъэрэ гуфэбэныгъэрэ зыхэлъ цІыф. «ШІу шІи псым хадз» зыфаюрэм фэд. УгукІэ урыразэу шІу афэпшІэн фае цІыфхэм. Ащ дакІоу, псэушъхьэхэм ыкІи нэмыкІхэми уишІуагъэ ябгъэкІын фае. Сэри волонтермэ сащыщ. ЗэкІэмэ анахь лъэшэу мы юфтхьабзэр зезыхьэхэрэр «Движение первых» зыфиюрэм хэтхэр ары. Сэ апэрэу ащ сыхэлэжьагь. НэІуасэ сызфэхъугъагъэм щегьэжьагьэу нахь куоу зэсэгьашІэ, нахь лъэшэуи сыхэлажьэ. Волонтерэу чІыпІэ заулэмэ сащэлажьэ. Джащ фэдэу тызэгъусэу зэнэкъокъумэ, куп зэхахьэмэ тахэлажьэ. Волонтерым ишъыпкъэу июфшіэн ыгъэцэкІэн фае. Мары Адыгеим волонтерыбэ ис. Ахэм афэдэу цІыфмэ сишІуагъэ язгъэкІыным сыпыль: юфтхьабзэхэм, зэнэкьокъухэм, зэхахьэхэм сахэлажьэ. АщкІэ зишІогъэшхо къакІорэр тик Іэлэегъаджэу, кураторэу Трахъо Аминэт Анзаур ыпхъур ары. Джащ фэдэ Іофтхьэбзэ гъэш Іэгъонхэр тиеджап Іэ щырекюкых. Лъэшэу тынаю атетэу, тишІуагъэ ятэгъэкІы зыныбжь хэкІотагьэхэм, заом хэлэжьагъэхэм, нэмыкІхэм. ЗэрэслъытэрэмкІэ, волонтерыр цІэ къодыеп, ащ мэхьанэшхо иІ, чІыпІэ къин ифагьэхэм тадэІэпы Іэ. Волонтерым ыгу зэ Іухыгъ, къабзэ, цІыфхэр икІасэх. Джары волонтерым ышІэрэр. БэшІагьэп волонтер сызыхъугьэр, ау зэзгьэш агьэр, къызгурыІуагъэр макІэп. Волонтер сыхъуныр сэ сыгук Іэ къыхэсхыгъ. Мыщ цІыфхэм ишІуагъэ зэраригъэк Іырэм дак Іоу, Іоф дэгъухэр зепхьанхэу чІыпІэ урегьэуцо. Волонтерым тегьасэ цІыфхэм уасэрэ лъытэныгъэрэ афэтшІынэу ыкІи зэнэкъокъухэм, Іофтхьабзэхэм тахэлэжьэнымкІэ тишІэныгъэмэ ахэтэгъахъо. СикІэлэцІыкІугьом щегьэжьагьэу сыфэягь цІыфхэм садэІэпыІэнэу, сишІуагъэ язгъэкІынэу, шІу афэсшІэнэу. А уахътэр къэсыгъ. Мэзэ заулэкІэ узэкІэІэбэжьмэ «Движение первых» зыфиюрэм хэтхэм Мыекъуапэ сащы Іук Іэгъагъ. Тиеджапіэ шеджэрэ кіэлэеджак Іохэр сигъусэхэу ащ иапэрэ фестиваль тыхэлэжьагь. Hэlyacэ тыфэхъугъ республикэм иво-



лонтермэ япащэу Ованес Ше- еттыгьэхэм джэуапхэр къарикерьянц. Ащ къэбар гъэшІэгъонхэр къытфиютагъэх, упчюу

тыжьыгъэх.

ТапэкІэ сишІэныгъэмэ ахэз-

гъэхъонэу, Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафхэм сахэлэжьэнэу сыфай».

Джыри нахь къагъэпхъэшагъ

Мэзэе мазэм и 1-м къыщыублагьэу коллектор агентствэхэм яюфшІэн фэгьэхьыгьэ хэбзэгьэуцугьэм зэхьокІыныгьэу фашІыгьэхэм кІуачІэ яІэ хьугьэ. Ахэм джы пхьашэу кьэралыгьор альыпльэщт, цІыфым хэбзэнчьэу къыдэзекІохэмэ, хьыкумым зыфигьэзэн фит.

ЦІыфэу чІыфэ зытелъхэм ар къаІыхыжьыгъэным пае яфитыныгъэхэр укъуагъэ мыхъунхэм фытегъэпсыхьэгъэ я 230-рэ федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм гъэтэрэзыжьынэу фашІыгъэхэм пшъэрылъ шъхьаІэу яІэр банкхэм, микрофинансовэ организациехэм ыкІи коллекторхэм чІыфэ зытелъхэм Іоф зэрадаефа едефез дехетальный трешшыгьэнхэр ары

НахьыпэкІэ «коллектор» ыкІи «коллекторская деятельность» зыфиlорэ гущыlэхэр хэбзэгъэуцугъэм щагъэфедэщтыгъэхэп. Джы ахэр къыхэхьагъэх. Банкым е микрофинансовэ организацием чІыфэу къарамытыжьырэр зыщэфыжьырэ коммерческэ къулыкъухэр ары коллекторкІэ алъытэхэрэр. Ащ фэдэ ІофшІэн ыгъэцэкІэнэу фитыныгъэ зиІэщтхэр шэпхъакІэхэм къагъэнафэ. Джы экономикэм ылъэныкъокІэ бзэджэшІагьэ зезыхьагъэу, къэралыгьо хабзэм пэшІуекІоу законыр зыукъуагъэу, ышІэзэ цІыфым зиягъэ езыгъэкІыгъэу е общественнэ щынэгъончъагъэр зыукъуагъэу хьыкумым пшъэдэкІыжь зытырилъхьагъэм ащ палъэу и эр ымыухыгъэмэ, коллектор хъун фитэп.

2016-рэ илъэсым нэс коллекторхэм яІофшІэн зыпари лъыплъэщтыгъэп. Ащ пае шІыкІэ пстэоу щыІэр агъэфедэзэ, нахьыбэрэм хэбзэгъэуцугъэр аукъозэ, чіыфэхэр ціыфхэм къа ахыжьыщтыгъ. Ащ тетэу нэбгырабэм яягъэ арагъэкІыгъ. шъобжхэр зытыращагъэхэр мымакІэу къахэкІыгьэх.

А зэпстэумэ къапкъырыкІэзэ, шэпхъэ гъэнэфагъэхэр афашІыгъагъэх, ау ахэм коллекторэу къагъэуцугъэр макІэ. Илъэс заулэ тешІагьэу, 2019-м, пшъэдэкІыжьэу ахьыщтыр нахь къагъэпхъэшагъ, фитыныгъэу яІэхэри нахь макІэ ашІыгьэх. ГущыІэм пае, ІофшІэгъу мафэхэм пчэдыжьым сыхьатыр 8-м щегъэжьагъэу пчыхьэм 10-м, дэсыгьо ыкІи мэфэкІ мафэхэм сыхьатыр 9-м щыублагъэу пчыхьэм 8-м нэс чІыфэр зытелъым зыщыфытеощтхэ пальэу яІэр. Тхьамафэм гьогогьуитІум нахьыбэрэ фытеонхэ фитхэп. Джащ фэдэу ышъхьэ июф зезымыхьажьышъухэрэм, апэрэ купым хэхьэрэ сэкъатныгъэ зиІэхэм, сымэджэщым чІэлъхэм афытеонхэ е якІолІэнхэ фитхэп. ЦІыфэу чІыфэр зытельым телефонкІэ къыфытеонхэу е

ыдэжь къэкІонхэу фитыныгъэ зэраримытырэр къызщи орэ тхылъыр аlэкlигъэхьан ылъэкІыщт. Ащ ыужым ежь коллекторхэми чІыфэм икъэбар тхыгъзу фагъэхьын фае.

Джы хэбзэгъэуцугъэм гъэтэрэзыжьынэу фашІыгьэхэм къызэрэдалъытагъэмкІэ, коллекторхэр е банкым июфышіэхэр цІыфэу чІыфэ зытелъым зыфытеохэкІэ ацІэ, «индикационнэ кодыр», кредитыр къэзытыгъэ организацием ыцІэ, чІыфэр зыфэдизыр зэхэугуфыкІыгьэу ра-Іонхэ фае. Джащ фэдэу банкхэм ыкІи микрофинансовэ организациехэм коллекторхэм чІыфэр заращэжьыкІэ, мэфитф нахьыбэ темышІэзэ цІыфэу ар зытелъым макъэ рагъэlунэу къыщеІо. Тхылъэу ар зэрытыр почтэмкІэ агъэхьыми хъущт, къэралыгъо фэlo-фашlэхэм япортал агъэфедэнэу амал яІ, ежь екІуалІэхэу ратыми хъущт.

Коллекторхэм чІыфэр зытелъым зэпхыныгъэ дыряІэным фэш къэралыгьо фэю-фашіэхэм япортал агъэфедэми хъунэу хэбзэгъэуцугъэм къыщеІо, ау ежь нэкІубгъур зием фитыныгъэ къытын фае. ЕтІани, мазэм къыкоц гъогогъуиту нахыбэрэ фэтхэнхэ фитхэп.

Коллекторхэм шъхьэихыгъэу Іоф ашІэным пае хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу иреестрэ зыщагъэунэфын фаеу шэпхъакІэхэм къыдалъытэ. ЯІофшІэн зэрэзэхащэрэм, хэукъоныгъэу ашІыхэрэм алъыплъэщтыри мы къулыкъур ары. Коллекторхэм яагентствэ законыр зиукъокІэ, спискэм къыхагъэкІыщт ыкІи фитыныгъэр Іахыжьыщт.

КІ у къыхэхьагъэхэм ащыщ коллекторыр цІыфэу чІыфэ зытелъыр ыушъхьакІун е кІуачІэ рихьылІэн, иунэ ихьан, игупсэхэм адэгущыІэн зэрэфимытыр. Ащ фэдэ хэукъоныгъэ зашІыкІэ. тазыр арагъэтышт е фитыныгъэр alaxыщт. ЧІыфэр зытелъым фитыныгъэ къаритыгъэу, ар зэрытхэгъэ тхылъым иІэпэкІадзэ къыкІигъэуцуагъэмэ ары и ахьылхэм, иныбджэгъухэм, игъунэгъухэм е нэмыкІхэм гущыІэгъу афэхъунхэ залъэкІыщтыр.

ЦІыфым банкым е микрофинансовэ организацием ритыжьын фаер коллекторхэм арищагъэмэ, пстэумэ апэу агентствэр хьыкум приставхэм яреестрэ хэтымэ зэригъэшІэн, етІанэ афытеонышь, Іофхэм язытет къаригъэІотэн фае. Хэбзэгъэуцугъэм диштэу Іоф зышІэрэ агентствэм сыдигьокІи зэзэгьыныгъэ дэпшІын, зэрептыжьыщт шІыкІэмкІэ угурыІон плъэкІыщт.

Зыгъэхьазырыгъэр ХЪУТ Нэфсэт.



ЦІыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэм ылъэныкъокІэ гъэхъагъэу иІэхэм ыкІи илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриlэу loф зэришlэрэм апае «УФ-м цlыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкlэ изаслуженнэ loфышl» зыфиlорэ щытхъуцlэр къыфагъэшъошагъ Адэмые дэт унэ-интернатым имедицинэ сестрау Даур Гуащэ. Ащ июфшІэн зыщигъэгъозэнэу «Адыгэ макъэр» щыІагъ.



сшІоигъу, мы бзылъфыгъэ нэгушІор пстэуми зэрашІэрэр Фатим, арышъ, титхыгъэ къызэрэщытющтри ары. Фатимэ мы Іофшіапіэм зыіутыр илъэс 32-рэ хъугъэ. Мыекъопэ медицинэ училищыр 1986-рэ илъэсым къызеухым Адыгэ республикэ сымэджэщым Іухьагъ. Илъэс заулэрэ Іутыгъэу Адэмые унагъо щихьагь, ащ къыхэкІэу къыІукІыжьынэу хъугъэ. 1991-рэ илъэсым унэ-интернатым медсестрау щылэжьэнэу ригъэжьагь.

— *А лъэхъаным мыщ* сымаджэу чІэльыгьэхэр зэкІэ сабыигъэх, зэкІэри сэкъатхэу, япкъынэ лынэхэр фыкъуагъэхэу, къэмыгущыІэшъухэу. Шъыпкъэр пІощтмэ, апэрэ мафэхэм сыкъызхэхьагъэр сымыгъэшІэгьон, сыкъэмыштэн слъэкІыгъэп. Сыда пІомэ ащ фэдэ сымаджэхэм сарихьыл Гагьэу щытыгъэп. Нэужым къызгурыІуагь ыкІи сясагь аш фэдэ цІыфхэм узэряІэзэщтым имызакьоу, гукІэгъушхо афыуиІэу *уазэрэхэтын фаер,* къы Іуагъ Фатимэ.

Охътэ гъэнэфагъэ тешІи, Адэмые унэ-интернатым зэхъокІыныгъэхэр фэхъугъэх ыкІи ежь-ежьырэу зышъхьэ зыІыгьыжьын зымылъэкІырэ ныбжь зиІэхэр чІэсынхэ амал щыІэ хъугъэ. Зипсауныгъэ амалхэр зэщыкъуагъэхэу, зиакъылкІэ дагьо зиІэ сымаджэхэм уахэ-

Пэублэм къыщыхэзгъэщымэ тыныр, уяlэзэныр lэшlэхэп. Ахэр къыбгурыІонхэм пае уикабинет учІэс къодыекІэ къыбдэхъущтэп, уахэхьан, яшІыкІэ-гъэпсыкІэхэм защыбгъэгъозэн фае. КъэмыгущыІэшъухэрэм зыфаехэр зым – ІэкІэ, адрэм — нэкІэ къыуагъашіэ. Ахэми екіоліэкіэ гъэнэфагъэ тигущыІэгъу къафигъотын, зыкъаригъэштэн ылъэкІыгъ. Илъэс заулэрэ ар старшэ медсестрау щытыгь, ау ипсауныгьэ изытет къымыхьэу массажымкІэ ыкІи ЛФК-мкІэ джы Іоф ешІэ.

> — Пчэдыжьым ІофышІэ сыкъызычІахьэкІэ, «Сэлам, Фатим! Сыд уикъэбар, уипсауныгъ?» зыІоу къыспэгьокІыхэрэр ахэтых, къэмыгущыІэшъурэм Іэ къысфешІы. Зылъакъо нахь тетхэу, зизэхэшІыкІ къыхьыхэрэм «уимассаж къыддеІагъ, сІэ нахь згъэІорышІэ, слъакъо сытеуцошъу хъугъэ, джыри уадэжь тыкъакІо тшІоигъу» къызысаІокІэ сэркІэ ар зымыуасэ щыІэп. Ащыщхэм загьэгусагьэу, акІыб гьэзагъэу щысхэу уарихьылІзу къыхэкІы. Ащ фэдэ зыхъурэм сакІэрэхьэшъ, непэ сыдэу джэнэ даха пщыгьыр зысІокІэ, льэшэу агу рехьы, къызэкІэкІыжьых. Сэри сыгукІэ рэхьат сэхъу, сишІуагьэ зэрякІыгъэр зэхэсэшІэ,

· eІо Фатимэ гушІозэ.

Шъыпкъэ, мы унэ-интернатым чІэсхэм угу афэмыгъун плъэкІыщтэп. Сыда пІомэ зыфаер зэрагъотылІэжьырэп, зыпылъыжьышъухэп. Ащ тегъэпсыхьагъэу тигущыІэгъу иІофшІэн зэхещэ ыкІи ар къин къыщыхъурэп.

- СиІофшІэн сыгу рехьы, къинэуи къыс**шыхъурэп,** — игущыІэ

Тэри ар тинэрылъэгъу хъугъэ. Богдан къахьи, гъолъыпІэм зытырагъэгъуалъхьэм зэу ыІэхэр къыгуилъхьагъэх, гушІозэ Фатимэ ынэгу кІаплъэ. Ащ илъэс 18 ыныбжь Іоу пшІэщтэп, узым ыпкъ къикіыкіэ икъоу хэхъуагъэп. Массажым ыкІи ЛФК-м яшІуагъэкІэ ыІэпкълъэпкъхэр тІэкІу ыгъэІорышІэхэ хъугъэ. Фатимэ мыщ Іоф зыщишіэрэм къыкіоці анахь сымэджэ хьылъэу е гъэшІэгьозынэсышъурэр лъакъокІэ къыритэкъохыщтыгъ. АщкІэ тынаІэ зытырытигъадзэ шІоигъуагъ. Ятэ иІэу къакІощтыгь, мыщ чІэсхэм захаплъэкІэ «сэ сикІалэ мыхэм афэдэп» ыІощтыгь, къин ылъэгъугъ. ТІогъогогьо къыщэмэ чІищыжьзэ Іофыгьо хэтыгъэх. Сыда пІомэ ащ фэдэ сымаджэхэр унэм щыІыгьыгьуаех, зы нэбгырэ япхыгъэн фае. Ау а амалыр пстэуми афызэшІокІырэп. Сабыеу къащэхи, джы зыныбжь илъэс 50-м нэсыгъэу



ЦІыфыр бгъэгупсэфэу, уишІуагъэ ебгъэкІын плъэкІымэ зымыуасэ щыІэп. Илъэс пчъагъэхэм къакІоцІ сыгу къызэрэсиІоу Іоф сшІагъэ. КъысэхьылъэкІырэ закъор сабыйхэм зыфаер къызэрамыІошъурэр ары».





лъегъэкІуатэ Фатимэ. — ЦІыфыр бгъэгупсэфэу, уишІуагьэ ебгьэкІын плъэкІымэ зымыуасэ щыІэп. Илъэс пчъагъэхэм къакІоцІ сыгу къызэрэсиІоу Іоф сшІагъэ. КъысэхьылъэкІырэ закъор сабыйхэм зыфаер къызэрамыІошъурэр ары. Аущтэу щытми, массажым апэ къызахьыхэкІэ гупсэфэу пфыщылъхэрэп, зесэхэкІэ агу зэрэрихьыгъэр къахэщэу мэІасэх, мэevuIox.

нэу чІэлъыгъэхэр зэкІэ ыгу къэкІыжьых, ары пакІошъ, ацІэхэр къыриюзэ ягугъу къешы.

— «Стома» зыфаІорэр ижсыкъэщапІэ хэтэу кІэлэцІыкІу тиІагь. Ар хьыльэ дэдагь. Бэри чІэлъыгъэп, би къыгъэшІагъэп. ЗэкІэми шІу тлъэгьоу шъэожьыер чІэсыгъ. Бырсырышхо къыпыкІыщтыгь, гущыІэн зэримылъэкІырэм къыхэкІэу зыфаер къыуимыгъэшІэшъу зыхъукІэ губжыти, Іанэм тетри, дэпкъым пылъагъи, зэкІэ къычІэнэжьыгъэхэри *ахэтых,* — къыІуагъ тигущыІэгъу.

Даур Фатимэ иІофшІэн шІу зэрилъэгъурэм имызакъоу, ыгу къэдэзыщэерэ, кlyaчlэ къезытырэ унагъо иІ. Ишъхьэгъусэ пасэу идунай ыхъожьыгъ, ау зэдагъотыгъэ кlалэмрэ пшъашъэмрэ щыІэныгъэм чІыпІэ гъэнэфагъэ щаубытыгъ. Ахэм къакІэхъухьэжьыгъэ сабыиплІымэ имафэхэр къагъэчэфых.

«УФ-м цІыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкІэ изаслуженнэ ІофышІ» зыфиІорэ щытхъуцІэр бэмыші эу Фатимэ къыфагъэшъошагъ. Ащ гупшысэ гъэнэфагъэхэр ригъэшІыгъэх.

— Сифэшъуашэу ылъыти типащэ сызэригъэлъэгъуагъэмкІэ «тхьауегьэпсэу» есІуагь. СльэкІырэмкІэ цІыфхэм садеІагь, сишІуагьэ язгьэкІыгь, шІоу сыгу илъыр апэзгьохызэ ильэс пчъагъэхэм сэлажьэ. Сыкъызэрэхагъэщыгъэр гуапэ сщыхъугъ. СиІоф згъэтэрэзыным сыдигъуи сыпыль, ащ есымыгьэхъумэ, къыщызгъэкІэ*щтэп*, — хигъэунэфыкІыгъ Фатимэ.

ІЭШЪЫНЭ Сусан.

Сурэтхэр: Іэшъынэ Аслъан.

Хэти ащыгъупшагъэп, сыди ащыгъупшагъэп

Уи Хэгьэгу, уи ЧІыгу, ны-тыхэм ыкІи кІэлэцІыкІухэм апае уфэхыныр лІыгьэми шъхьадэкІы. Ащ фэдэ лыхъужъ пшІы пчъагъэ къикІыгъ ти Адыгей Хэгъэгу зэошхоу 1941 — 1945-рэ ильэсхэм щыГагьэм ильэхьан, ахэр зыпшьэ укГожьын патриотхэу зэрэщытыгьэхэр тарихь тхыгъэхэм къахэнагъэх ыкІи къаушыхьаты.





Советскэ Союзым и ЛІыхъужъэу Н.Л. Юдиныр.

Непэ зигугъу къэсшІыщтыр «Советскэ Союзым и Ліыхъужъ» ціэ лъапіэр зыфэхыгъэ уж къызфаусыгъэу, мэзаем и 3-м, 1945-рэ илъэсым КъокІыпІэ Пруссием зэо хьылъэ-жъалымэу щыкІуагъэм лІыгъэ зэрихьэзэ щыфэхыгъэу Юдин Николай Лукьяновичыр ары.

Ар 1924-рэ илъэсым мэзаем и 14-м къалэу Мыекъуапэ къыщыхъугъ. Янэятэхэр пасэу чІинагьэх ыкІи кІэлэцІыкІу унэм щапlугъ. Еджапlэр къызеухым, дубильнэ экстрактхэмкІэ заводым Іоф щишІагъ. 1941-рэ илъэсым Дзэ Плъыжьым хэхьагь ыкІи танковэ училищым щеджэнэу агъэкІогъагъ.

Хэгъэгу зэошхом илъэхъан гвардием илейтенантэу Николай Юдиныр танк взводым икомандирыгъ.

1943-рэ илъэсым игъэмафэ зэуапІэм Іухьагъ. Белоруссием ыкІи Украинэм ащызэуагъ. Жъогъо Плъыжьым иорден къыфагъэшъошагъ.

Николай Юдиным дэгъу дэдэу итанк мэхъаджэ зыфэдэр ышІэщтыгъ ыкІи ащ изэо кіуачіэ икъоу щэіэфэ ыгъэфедагъ. Щынэр, щтэр ышІэщтыгъэп, псэемыблэжьыгь, ежь ышъхьэкІэ щысэ афэхъузэ, илъэс 20 нахь зымыныбжьыгъэ мыекъопэ кlалэм илэгъухэр зылъищэнхэр фызэшlокlыгъ.

СССР-м и Апшъэрэ Совет и УказкІэ мэлылъфэгъум и 10-м, 1945-рэ илъэсым илІыгъэ-псэемыблэжьныгъэ, идзэ ІэпэІэсагъэ, ихэгъэгу шІульэгъу ин апаекІэ, гвардием илейтенантэу, коммунистэу Николай Лукьянович Юдиным (зыщымыІэжь ужым), «Советскэ Союзым и ЛІыхъужъ» зыфиІорэ щытхъуцІэр къыфагъэ-

Щылэ мазэм и 15-м, 1945-рэ илъэсым Польшэм ит псэупіэ ціыкіоу Петрковице дэжь зыкъыщаухъумэзэ, Николай Юдиным ивзвод пыеу къапэшlуекlорэм итанкхэр ыкІи лъэсыдзэр зэкІидзэзэ, сыхьатрэ ныкъорэм язэуагъ. Мы чІыпІэм ащ

Іорэр, бронетранспортерыр ыгъэкІодыгъ. Ыужырэ мафэм бригадэм ыпэкІэ лъыкІотэныр ригъэжьагъ. Николай Юдиныр итанккІэ фашистыдзэм хэлъэдагъ, ивзводи зылъищагъ, зэошхо машіокіэ бронетранспортери 2 ыкІи хьылъэзещэ

машинэ 30 агъэк одыгъ.

Щылэ мазэм и 20-м, 1945-рэ илъэсым бригадэм икомандование джыри Н. Юдиным пшъэрылъ ин къыфишІыгъ чыпіэ ціыкіоу Бурзенин дэжь речъэкІырэ псыхъоу Варта телъ лъэмыджыр къызІэкІагъэхьанэу. Взводым итанк экипажхэм ашІэн фаер агуригъаІуи, гвардием-илейтенант пыим жэхэхьагъ. Іашэхэр бэу ыгъэфыкъуагъэх, фашисти

150-рэ ыгъэкІодыгъ, лъэмыджыр ыштагъ ыкІи ащ икІыхи, бригадэм хэтхэр къохьапіэмкіэ кіуагьэх.

Мыщ фэдэ лІыгъэ-лІыхъужъныгъэм ыпкъ къикІзу танкистым тын лъапІз къыфагъэшъошагъ. Ау танкист псэемыблэжьэу, Адыгэ хэкум икІыгьэу, Мыекъуапэ щеджагъэу Николай Іотэжьыгъо мэфэкІым нэсыгъэп.

ЫпшъэкІэ къызэрэщысІуагьэу, мэзаем и 3-м, 1945-рэ илъэсым анахь зэо къинэу КъокІыпІэ Пруссием щыкІуагъэм лІыгъэ зэрихьэзэ советскэ народым ыкъо кlасэ щыфэхыгъ.

СССР-м и Апшъэрэ Совет и УказкІэ мэлылъфэгъум и 10-м, 1945-рэ илъэсым илІыгъэ-псэемыблэжьныгъэ, идзэ Іэпэ-Іэсагъэ, ихэгъэгу шІулъэгъу ин апаекІэ, гвардием илейтенантэу, коммунистэу Николай Лукьянович Юдиным (зыщымыІэжь ужым), «Советскэ Союзым и ЛІыхъужъ» зыфиlорэ щытхъуціэр къыфагъэшъошагъ.

... Илъэс 21-рэ ыныбжыыгъэр..., ыпсэ Хэгъэгум фитыгъ. Зыхэтыгъэ дзэ частым Н. Юдиным ишІэжь щагъэлъапІэ. ЛІыхъужъым янэ ыціэкіэ письмэу частым икомандование къаригъэхьыгъэм мы гущыІэхэр итхэгъагъэх:

«Мы, сослуживцы вашего сына — гвардии-лейтенанта Юдина, в день всенародного праздника Дня танкистов, шлем Вам горячий гвардейский привет! В боях с врагами Родины Ваш сын – гв. лейтенант Н. Юдин смело и храбро сражался во имя полной победы и до конца выполнил свой долг перед Отечеством и партией Ленина.

Его имени никогда не забудем, его подвигами мы гордимся и на них воспитываем кадры танкистов».

Ащ ишІэжь къызыщыхъугьэ Адыгеими щагъэлъапіэ: Ліыхъужъым ыціэ Мыекъопэ еджапІзу N 7-м ехьы, зыщапІугьэ кІэлэцІыкІу унэм ащ шІэжь пхъэмбгъу къыфыщызэІуахыгь.

Н.Л. Юдиныр Советскэ Союзым и ЛІыхъужъ. Текіоныгъэшхор къэзгъэблэгьагь, мамырныгьэр тэзгьэгьотыжыыгьэхэм ащыщ. Ар къызыхъугъэр илъэсишъэ мэхъу, ащ ыцІэ епІоныр, ухэтми шІукІэ угу къэкІыжьыныр къылэжьыгьэ шъыпкъ.

«ЛІыхъужъхэр лІэхэрэп» аукъодыеу лъэпкъым ыІуагъэп ныІа!

МАМЫРЫКЪО Нуриет.





Аужырэ уахътэм электрон шІыкІэ-амалыкІэхэр къыздырагьаІэхэзэ бзэджэшІагьэхэу зэрахьэхэрэр нахьыбэ мэхъу зэпытых. МыщкІэ къэралыгъо къулыкъухэм яІофышІэхэри къызфагъэфедэх.



Нахь шъхьэихыгъэу къэпІон зыхъукІэ, къэралыгъо ІофышІэхэм яинтернет нэкІубгъохэр, социальнэ хъытыухэр, мессенджерхэр къызфагъэ Іорыш Іэх. Ащ фэдэ хъугъэ-шІагъэхэр тиреспублики щагъэунэфыгъэх ыкІи ахэм ащыщ шъумыхъуным пае щысэхэр къэтэхьых:

Нэмыкіхэм шъуазщыфэтхэрэ нэкіубпъохэм, шъуисурэтхэр къызэрыжъугъахьэхэрэм, Телеграмым, Ватсапым ыкІи нэмыкІхэм (Мессенджерхэм), къарыхьанхэ алъэкІы ыкІи яадминистрациехэм ацІэкІэ зыкъышъуфагъэзэшъущт зы хъугъэ-шагъэ горэ яІзубытыпІзу (гущыІзм пае, сабыир зэнэкъокъум хэлажьэу) шъумакъэ шъутынэу. Ащ пае ахэм шъузэрахэт учетнэ къэбарыр къэжъугъэшъыпкъэжьын фаеу къышъуаюшъущт (гущыІэм пае, «Администратор Телеграм» е джащ фэдэ хьазырэу ыцІэн ылъэкІыщт къышъуфэтхэщтым). НэмыкІ сайт шъуихьанышъ, шъуителефон номер ыкІи ащ къэкІощт кодэу Мессенджерым иІэпыІэгъу къулыкъу къышъуфигьэхьыгьэр ишъутхэнэу къышъолъэІушъущтых.

Мыщ фэдэ тхыгъэр шъуителефон ∠ тетхэгъэ ціыфым ыціэкій къышъуфэкІон ылъэкІыщт (ащ фэдэ хъумэ, е ителефон номер къэлъэгъощтэп, е шъо тешъутхагъэм фэдэщтэп).

Шъузэджэнджэшырэ тхыгъэ къызы-фэу къышъуфэзытхыгъэу итым зыфэжъугъэзэн фае (гущыІэм пае, шъо шъушІэрэ иномеркіэ е зыіужъугъэкіэн фае).

4 Къышъуфэмытхагъэу къызычlэкlы-кlэ, ыпэкlэ къышъуlукlэгъэ тхыгъэр зыщыжъугъэгъупш зи фэшъумытхыжьэу, къышъуфэтхэжьын ымылъэк ыжьынэу

ЦІэу «Администратор Телеграм» ■зыфиlорэм е джащ яхьыщырым зыгорэ къызышъуфитхыкІэ, ащ шъуемыдж, къышъуфэтхэжьын ымылъэкІынэу шъушІы (Мессенджерхэм яадминистраторхэр шъуикодхэм, къэбарэу шъупылъым къакІэупчІэнхэу щытхэп).

Мы къэттхыгъэм ия 4-рэ ыкІи ия 5-рэ уцугъохэр шъумыгъэцакІэхэмэ, бзэджашІэр шъузфэтхагъэхэм къахэхьашъущт ыкІи шъо шъуцІэкІэ шъуителефон итхэгъэ цІыфхэм афэтхэшъущт.

джер къыхэхьэгъагъэу гуцафэ шъуиІэмэ, Мессенджерым иІофшІэн зыщызэтежъугъэпсыхьэрэ уцугьом шъухэхьанышъ, «Привязанные устройфае ыкІи ащ ишъулъэгьощт къышъопхыгъэ пкъыгъохэр. Ахэм

- НэмыкІ цІыф шъуи Мессенства» зыфиІорэр къызэІушъухын ащыщхэр шьор-шьорэу телефо-

ным ешъумыпхыгъагъэмэ, тежьугъэкІынхэ фае.

— ШъумышІэрэ къэкІуапІэхэм приложениехэр егъашІи къарышъумыхых (гущыІэм пае, Мессенджерхэм ащызэхэщэгьэ купхэм, официальнэу щымыт сайтхэм ыкІи нэмыкІхэм), сыда зыпІокІэ бзэджашІэр къарыхьан ылъэкІыщт шъуибанк приложениехэмрэ шъуи Мессенджерхэмрэ.

Къэралыгъо ІофышІэхэм альэныкъокІэ гьэпцІэгьэ бзэджэшІагъэ зэрахьан алъэкІы Мессенджерхэр къызфагъэфедэхэзэ.

- Къулыкъоу Іоф зыщышъушІэрэм ипащэ (игуадзэхэм, отделхэм/гъэІорышІапІэхэм япащэхэм) ацІэкІэ къышъуфэтхэшъущтых мыщ фэдэ къэбар къышъулъагъэІэсэу:

- бэхэр зыщыгъозэнэу щымыт къэбарыр аІэкІэкІыгъэу;

— учреждением иІофшІэнкІэ укъоныгъэ хьылъэ шъушІагъэу; – бюджетым/счетхэм афэгъэхьыгьэу бзэджэшІагьэ агьэунэфыгьэу ыкІи шьо къышьогуцафэхэу;

– елбэтэу ахъщэр счетэу къышъуаІорэм ижъугъэхьан фаеу ыкІи нэмыкІхэр.

Пащэм ымакъэ фэдэу тетхэгъэ къэбархэри къагъэхьышъущтых, ащи шъуна Горина и тешъуд за (пащэхэр

бэмэ ашІэхэу зэрэщытым фэшІ ахэм амакъэхэр аГэкГэлъхэу ІэрышІ нейроннэ сетьхэмкІэ амал яІ тыратхэнэу, МессенджеркІэ агъэхьынэу)

– Пащэм (е игуадзэхэм отделхэм/гъэІорышІапІэхэм япащэхэм) ыцІэкІэ цыхьэ зыфэшІыгьое къэбарыр къызышъуфакІокІэ, ащ елбэтэу нэмыкІ зэпхыныгъэкІэ шъудэгущыІэн фае (гущыІэм пае, шъушІэрэ имобильнэ е къэлэ телефон номерымкІэ, е зыІужъугъэкІэнышъ). КъышъуфэкІогъэ къэбарым зыкъымыгъэшъыпкъэжьыгъэмэ, ащ мэхьанэ ешъумыт, къышъуфэмытхэжьышъунэу шъушІы ыкІи къыгъэхьыгъагъэр тежъугъэкІ. — Пащэу (е игуадзэхэу отделхэм/гъэІорышІапІэхэм япащэхэу) зыцІэкІэ агьэхьыгьэхэм ашІэн фаер: Мессенджерым иІофшІэн зыщызэтырагъэпсыхьэрэ уцугьом хэхьанхэшь, «Привязанные устройства» зы-

Къыхэгъэщыгъэн фае, корпоративнэ Мессенджерэу «VK Team» зыфиІорэм УФ-м цифрэ хэхъоныгъэмкІэ, зэпхыныгъэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Министерствэ игъусэу агъэпсыгъ Мессенджерэу «Къэралыгъо къулыкъушІэм иавтоматизированнэ ІофышІэ чІыпІ» зыфиІорэр. Къэралыгьо ІофшІапіэхэм аіутхэм ар агъэфедэмэ нахышіоу къыхагъэщы.

фиІорэр къызэІуахын фае ыкІи

гьохэр. Ахэм ащыщхэр ежь-

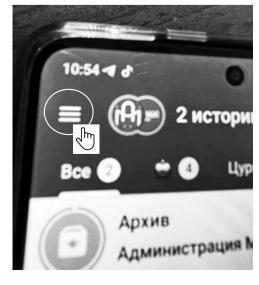
ащ ральэгьощт къяпхыгьэ пкъы-

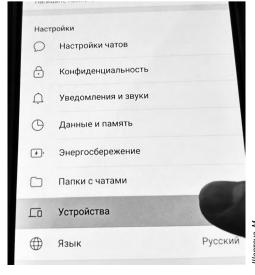
ежьырэу телефоным рамыпхы-

гъагъэмэ, тырагъэкIынхэ фаe.

Аужырэ уахътэм цыхьэ • умышІэу, сыд фэдэ къэбари ууплъэк Гужьымэ нахьышІу, арышъ, илыягъэу шъусакъ.

МЭШЮДЗ Саид.









АшІогъэшІэгъоныщтэу

мэгугъэх

Мэзаем и 17-м сыхьатыр 11-м Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей «Ильэс 25-рэ хэгьэхьуагьэу ныбжь хэкlотагьэ зиlэхэм апай» зыфиюрэ фестиваль афызэхащэщт.

ЗэхэщакІохэм зэрагьэнафэрэмкІэ, псауныгьэр къэухьумэгьэным фэгьэхьыгьэ зэдэгущыІэгьухэр ащ хэтыщтых. Пенсием щыІэ нэжь-Іужьхэм япсауныгьэ агьэпытэным иамалхэр аГэкГэгъэхьэгъэнхэм, яшГэныгъэхэм ахэгъэхъогъэным Гофтхьабзэр фэІорышІэщт. Унагъом имэхьанэ къэІэтыгьэным, ащ обществэм чІыпІэу щиубытырэр гъэпытэгъэным япхыгъэ Іофтхьабзэхэр фестивалым къыдыхэлъытагьэх. Льэныкъуабэм афэгьэхьыгьэ упчІэхэм яджэуапхэм цІыфхэм ямыльку къэухъумэгъэным фэшІ ашІэн фаем, нэжъ-Іужъхэр зыщылэжьэнхэ алъэкІыщт сэнэхьатхэм яермэлыкъ, сурэтышІхэм ядесэхэм, волонтерхэм зэрахьэрэ Іофтхьабзэхэм нэІуасэ афэшІыгьэнхэр – мыхэм, нэмыкІхэми фестивалым хэлажьэхэрэр атегущыІэщтых.

Зэхахьэр концерткІэ пчыхьэм сыхьатыр 4-м аухыщт. Іофтхьабзэм мэхьэнэ шъхьаГэу иГэхэм ащыщ нахыжжэхэм шъхьэкГэфэныгьэ зэрафашГырэр зэхашГэныр.

ЛЪЭПШЪЫКЪО Фатим.



Литературнэ нэкІубгъу

ХЬАКІЭМЫЗ Сусан

Мэз дахэм орэд къеІо...

Нани тати къэлэдэс, Паркым тэкІо, цІыфыр диз. Хъэрен заулэм сарэтІысхьэ, СыкъечъэкІы...

Джыри тэкІо... Гъогу занкІэм тыщылъэс, Татэ къеlо:

«Чъыг орэдхэм тядэІунэу чыжьэу тэкlо!»

Сымыпшъынэу пшъэм сыдэс, Тызнэсыгъэр къэлэ мэз... Льэой льагьэр тачІэгь хьугьэ, Мыекъуапэ тынэ кІиз, Хъурэябзэу зытэплъыхьэ... Мэзы дахэм чъыгыр хиз. Жьаум тыгъэр егъэбылъы, Жьыр кІелъэсы, тІэкІу мэсы-

Нанэ сІапэ къыубытыгьэу Джыри тэкІо... «ДаІолъ», — elo. Чъыг бырабэм орэд къею! Сыдэплъые — тхьапэр пиз, Къыхэмыщэу, цІыкІужъыеу



Чъыгы шъхьапэм бзыур пыс.

Тыдэ хъугъэха Іальэ цІыкІухэр?..

Пшъэшъэ хъупхъэу нэшхо цІыкІум

Чанэу ешІэ иІоф Іахь. Жьэу къэтэджы, псынкІэу машхэ...

Сурэт ешІы, дахэу матхэ... Къежэ – къежэ иеджапІэ, Тхылъэу иІэр ыкІыб илъ. Янэ pelo пшъэшъэжъыем: «Шагур чъыІэ, пщымыгъупшэу Іалъэ фыжьхэр зыпылъхь!» Ымыгъотэу зыкъеплъыхьэ... «Тэ щыІ?» — еІошъ, къыкІащтэ...

Джыбэм илъэп, Іанэм телъэп -

Нэшхо цІыкІур янэ къеплъы... КъытепшыкІы ышъхьашыгу, Паlом илъыр laлъэ цlыкly.

Нани, тати шІу сэлъэгъу, Ащ къысаюрэм седэlу. ЗэкІэ – зэкІэ афэсшІэн,



Татэ хъупхъэкІэ къысаджэ, Къыздэджэгу, сэ сыбзаджэп... Къэлэ гупчэр тэ тикІас, КъэткІухьаным тыфэІаз. Тхьаркъо фыжьхэм ауж тит, Къэсчъыхьащтмэ, сышъхьафит. «Хэт нахь псынкІэр?» — elo

Тхьаркъом ыпэ сэ селъадэ, Зегъэгусэшъ, ІобыбыкІы, Чъэрэр лъэшы, быбрэр псын-

Чанэу-чанэу сытекІуагъ, Татэ Іэгу къысфытеуагъ!



Чэмыр мэбыу, атакъэр маІо, Хьэхэр мэхьакъух, чэтхэр мэ-

Іоирэр мэлы, ядэІурэр сэры. Нанэ сыкІыгъоу ахэм сахэт, Чылэ орэдым ымакъэ джащ

Ащ кІэдэІукІырэр ощ фэд, сэщ



Тыгъэр къохьажьы, Мазэр къыкъокІы... Чъыер къысэкІоу Силъ нанэ ыкокІы. Зы жъуагъо, жъогъуитІоу

Ошъогур сэлъытэ... Мазэр къысэплъы, Нанэ гу лъетэ... «Къэлъыт, сикІал, — elo... Жъогъо зырызэу Олъытэфэ зэкІэ, Мазэр итыщт. МэфакІэр къызыскІэ, КъыгъэшІэтынэу Тыгьэ нэфынэр къэущыжыыщт».



Хэт нахь шІу ылъэгъурэр тыгъэм?

Оры, сэІо, синэфын. Укъэущы — тыгъэр къепсы, Огум ит ар, узщылъэсым. Мэфэ реным къегъэнэфы, Пшъырэп, гьольырэп оджэгуфэ. Узэрэпшъэу мэкІосэжьы,

Нэфыр пшъыгъэшъ, мэчъыежьы...



Нэфынэ ишІуфаІу

Нэфынэ цІыкІоу, типшъэшъэ

Дунаим итхъагьо о пфыхэтэх! Тыгъэм ифабэ къыпшъхьа-

ЧІыгушхом идахэ уигъашІэ

Тыбгъэгушхонэу укъытфэхъугъ, ТыбгъэгушІоным тигугъэ еп-

Типсэу - нэфынэ, шІу утэлъэ-

ШІур пфэбэгьонэу Тхьэм тыпфелъэlу! Уятэ бгъэгушІоу, уянэ бгъэлъа-

пІэу, Нэнэжъхэр бгъашІоу, татэ

уедэІоу,

Плъытэу нахьыжъхэр бэгъашІэ утфэхъу!

Нурэр пшъхьарытэу, хъярыр уикІуапІэу,

УнасыпышІоу Тхьэм уегъэпсэу!!!





Бзыу, бзыу, бзыужъый, Мэкъэ инэу, лъэпэжъый! Чъыгы куамэм утетІысхьэ, Орэд макъэм зыкъеІэт. УцІыкІу дэдэу укъыхэмыщми, Чъыгым къе о уиорэд. Бзыу, бзыу, бзыужъый, Мэкъэ инэу, лъэпэжъый! Сыплъежьагъ усыубытынэу УсшІоцІыкІоу, зысшІоинэу. Бзыу, бзыу, бзыужъый, Иныр сэры, о ужъый. Зи сымыюу устіупщыгъ, Зыппхъуати убыбыгъ. УсшІоцІыкІути, сыгу огъугъ. Бзыу, бзыу, бзыужъый, Мэкъэ чанэу, лъэпэжъый! СыпкІэхьанэу лъэшэу сэчъэ, ЗэІуохы ошъогупчъэр. Дахэу уесы гъэтхэ огум, Шхын остынэу из clэгу. Бзыу, бзыу, лъэпэжъый Сэ сыини, бзыужъый!



Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

АР-м лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкьэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: 385000 къ. Мыекъуапэ,

Редакциер зыдэщыІэр:

ур. Крестьянскэр, 236

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197. Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79 Редакцием авторхэм къаІихырэр А4-кІэ заджэхэрэ тхьапэхэу

зипчъагъэкІэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сагырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цІыкІунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ

зэкІегъэкІожьых. E-mail: adygvoice@ mail.ru

тхыгъэхэр редакцием

Зыщаушыхьатыгъэр:

УФ-м хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ

номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр АО-у «Полиграф-ЮГ», 385000. къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4168 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 226

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьа Гэр МэщлІэкъо С. А.

Редактор шъхьа Іэм игуадзэр Тэу З. Дз.

> ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

Тхьаркъохъо А. Н.